

Geld

- En wat is dat nu weer voor raar pamflet?
- Dat heet *Over dienen en verdienen*, het rapport van de commissie-Dijkstal. Je weet wel, over de salarissen van ambtenaren en politici.
- Nee hè. Je gaat niet een ontzettend goedkope, links-populistische column schrijven over schaamteloze zelfverrijking aan de top.
- Nee, nee, ik wou alleen wat vragen opwerpen. Die topmensen in het bedrijfsleven hè, weet jij hoeveel die verdienen?
- Tja. Een half miljoen tot 1 miljoen bruto per jaar. In euro's. Schat ik.
- Waarom moet dat zoveel zijn denk jij?
- Dat heeft te maken met concurrentie. Die mensen opereren op een internationale markt.
- Ja, is dat nou echt zo? Volgens mij valt dat reuze mee. Of tegen. Stel, zo'n topman komt thuis op een zonnige zaterdag en zegt tegen vrouw en kind: Elsbeth en Jan-Diederik, wij gaan naar Engeland. Daar kan ik anderhalf keer zoveel verdienen als hier. Wat zegt Elsbeth dan? Die zegt, joh, ik heb hier mijn baan, mijn familie en mijn vriendinnen. We hebben al geld zat, wat wil je nou in hemelsnaam nog meer? En wat zegt Jan-Diederik als die een beetje fatsoenlijk is opgevoed? Die zegt, pa, luister, je gaat dat extra geld toch niet aan mij besteden, want je wilt niet dat ik een verschrikkelijk verwend pestjoch word. Dus wat heb ik eraan? Laat mij nou maar gewoon hier op de havo en de hockey en bij mijn eigen vrienden.
- Jij hebt een heel verkeerd beeld van zo'n gezin. Die topman is natuurlijk getrouwd met een bloedmooie derde vrouw zonder eigen sores en verplichtingen, en als er dan al een Jan-Diederik is, is die pas twee. Zo'n gezinnetje verplaats je zo naar een ander land, waar de vrouw vervolgens elke dag onbepaald mag winkelen.
- Ik weet niet of je gelijk hebt. Een topman in een groot bedrijf hoort tot het hoger opgeleide deel van het land en hoger opgeleiden trouwen tegenwoordig met andere hoger opgeleiden. Je krijgt een gestudeerde vrouw toch niet mee als je haar een setje eigen credit cards in het vooruitzicht stelt?
- Mm.
- Maar dit is een zijspoor. *Dienen en verdienen* gaat over salarissen in de publieke sector en gek genoeg komt daar ook een internationale vergelijking aan te pas. Ministers in Duitsland, Oostenrijk, Frankrijk en Denemarken verdienen een stuk meer dan die van ons. In Spanje, Finland, Ierland en Zweden krijgen ze minder, maar daar wil de commissie-Dijkstal niet teveel nadruk op leggen.
- En wat is de vraag nou?
- Wat is het nut van zo'n internationale vergelijking? Ze kunnen toch niet serieus denken dat onze bewindslieden worden weg gekocht door het buitenland? Kom op, Elsbeth en Jan-Diederik, wij gaan verhuizen naar Downing Street? Daar weten ze wat ze een goede minister moeten betalen?
- Nee, dat moet te maken hebben met status. Als andere Europese premiers in een landgoed wonen en die van ons in een rijtjeshuis in Capelle, dan zullen die andere premiers hem stiekem uitlachen en geen vrienden met hem worden, omdat hij helemaal niet kan meepraten over eigen paarden, kunst als belegging, buitenhuizen en Bentleys voor de wekelijkse boodschappen.
- Hij hoeft toch niet meteen vrienden met iedereen te worden?
- Misschien hebben die andere premiers geen respect meer voor die van ons, en willen ze geen zaken doen met zo'n armoedzaaiër.

- Denk je dat echt?
- Liefje, er zijn ook hoge ambtenaren die bijvoorbeeld weigeren te praten met iemand die minder dan schaal 16 verdient.
- Dat is toch een geschifte vorm van salariefetisjisme? Daar kun je toch geen rekening mee houden bij het nadenken over een passende beloningsstructuur? Het lijkt me trouwens hoogst onwaarschijnlijk dat politici dit kinderachtige gedrag zouden vertonen. Ik heb geen extreem hoge pet op van politici, maar dit lijkt me een houding die alleen voorkomt bij hele foute, hiërarchisch ingestelde types in de ambtenarij.
- Misschien is het dan meer het psychologische effect op bewindslieden dat hier een rol speelt. Dat onze minister-president naast andere premiers loopt en dat hij dan voelt dat die door hun volk meer gewaardeerd worden, omdat zij een beter salaris verdienen.
- Het zou toch ook kunnen zijn dat wij hem juist waarderen omdat hij niet zo'n idioot hoog salaris verdient? Dat hij als het ware toch nog een beetje een van ons is en zich ergens nog wel kan voorstellen wat het betekent als de ziektekostenverzekeraar een no claim korting invoert, de eigen bijdragen voor de thuiszorg omhoog gaan en de kinderopvang zo duur wordt dat het voor laag opgeleide mannen en vrouwen niet meer de moeite loont om allebei te gaan werken?
- Kan Balkenende zich dat nog voorstellen? Met een basissalaris van 113.000 euro?
- Ja, wie doet er hier nu links-populistisch, jij of ik?